

PRACA NAUCZYCIELA Z UCZNIEM O SPECJALNYCH POTRZEBACH EDUKACYJNYCH

zestawienie bibliograficzne w wyborze za lata 2012-2016

Zestawienie zawiera wybór najnowszych publikacji dotyczących pracy nauczyciela z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych w ogólnodostępnych oraz integracyjnych szkołach i przedszkolach. Większość materiałów dotyczy szkolnej praktyki, metod pracy nauczyciela. Uwzględniono także opracowania dotyczące podstaw teoretycznych i prawnych, badań naukowych. Ze względu na szeroki zakres problematyki bibliografia obejmuje tylko część zagadnień. Więcej materiałów można uzyskać poprzez wyszukiwanie skupione na poszczególnych problemach i wyzwaniach rozwojowych czy zdrowotnych uczniów. Wszystkie wymienione źródła dostępne są w W-MBP w Olsztynie.

KSIĄŻKI

1. ABC pedagoga specjalnego : razem łatwiej : nowe doświadczenia / Aleksandra Tomkiewicz-Bętkowska ; [współpraca: Alicja Krztoń]. – Kraków : "Impuls", 2015. – 253 s. – Bibliogr. *Poradnik dla nauczycieli ze specjalnym przygotowaniem pedagogicznym pracujących z dziećmi z niepełnosprawnością, dla studentów kierunków pedagogicznych oraz dla osób zainteresowanych kształceniem integracyjnym w szkole masowej.* Informatorium. Czytelnia 376
2. Dostrzec dziecko z perspektywy edukacji włączającej / Joanna Kruk-Lasocka. – Wrocław : Dolnośląska Szkoła Wyższa, cop. 2012. – 239 s. – Bibliogr. *M.in.: Dlaczego pedagogika włączająca? Konsekwencje pułapek cywilizacyjnych dla rozwoju człowieka. Współczesna rodzina w przeciagu. Wczesne manifestacje trudności dziecka z punktu widzenia zadań dla nauczyciela (dziecko zagrożone fobią społeczną, dziecko krzywdzone, adoptowane, chore przewlekłe, z FAS, nadpobudliwe, autystyczne, niewidome i niedowidzące i in.). Wybrane metody wspierania rozwoju dziecka z przykładowym zastosowaniem.* Wypożyczalnia 176872
3. Nauczanie języków obcych uczniów z niepełnosprawnością w szkołach ogólnodostępnych / Katarzyna Karpińska-Szaj. – Poznań : Uniwersytet Adama Mickiewicza, 2013. – 239, [1] s. – Bibliogr. *Niepełnosprawność w kontekście kształcenia integracyjnego, korzyści poznawcze i emocjonalne wynikające z faktu nauki języka obcego w środowisku szkoły ogólnodostępnej, propozycje operacjonalizacji językowych kompetencji komunikacyjnych i kompetencji kluczowych, terapeutyczne aspekty edukacji językowej, warunki skuteczności nauczania języków obcych w ocenianiu formalnym po zakończeniu trzeciego i czwartego etapu edukacyjnego oraz w ocenianiu kształtującym, propozycje narzędzi oceny dodatkowych korzyści edukacyjnych i terapeutycznych.* Wypożyczalnia 175678
4. Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi : poradnik dla nauczyciela / Alicja Tanajewska, Renata Naprawa, Jadwiga Stawska. – Warszawa : Difin, 2014. – 229 s. – Bibliogr. *Edukacja wczesnoszkolna uczniów:*
 - niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym
 - z nadpobudliwością psychoruchową i autyzmem
 - zdolnych – uzdolnienia lingwistyczne, zdolności wysepkowe, językowe, aktorskie, matematyczne, przyrodnicze, plastyczne, techniczne, muzyczne i sportowe
 - ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się – dysleksja rozwojowa, trudności w czytaniu i pisaniu, dyskalkulia, słabowidzący, słabosłyszący, uczniowie z zaburzeniami mowy
 - z problemami zdrowotnymi – choroby przewlekłe, zaburzenia układu nerwowego, cukrzyca, astma oskrzelowa (dychawica), mukowiscydoza, alergia (nadwrażliwość, uczulenie), rozstrzeń – niedrożność

oskrzeli, wady serca, hemofilia, skolioza, kifoza, płaskostopie, mózgowie porażenie ruchowe, młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów

- w szkołach przyszpitalnych

W aneksie: przykłady opinii psychologiczno-pedagogicznych i orzeczeń uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, nadpobudliwością psychoruchową, przykłady ocen opisowych uczniów zdolnych klas edukacji wczesnoszkolnej i uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce oraz uczniów przewlekle chorych.

Wypożyczalnia 176459

5. *Specjalne potrzeby edukacyjne / Agnieszka Olechowska. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2016. – 324, [1] s. – Bibliogr.*

Pierwsza część przedstawia podstawowe informacje dotyczące genezy koncepcji, ustaleń terminologicznych, obnaża również niedostatki polskich systemów edukacji, prawa i polityki społecznej, ukazując bardzo trudną sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie oświaty. Zawiera przegląd światowych, europejskich i polskich aktów prawnych regulujących pracę z tymi uczniami.

Druga część zawiera informacje dotyczące wszystkich rodzajów specjalnych potrzeb edukacyjnych wymienionych w Rozporządzeniu MEN z 30 Kwietnia 2013 r. Są to: niepełnosprawność intelektualna, niepełnosprawność ruchowa, uszkodzenie słuchu, uszkodzenie wzroku, niedostosowanie społeczne, szczególne uzdolnienia, specyficzne trudności w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia, dysortografia, dyskalkulia), zaburzenia komunikacji językowej, choroba przewlekła (otyłość, choroby uwarunkowane genetycznie – mukowiscydoza, cukrzyca, epilepsja, astma oskrzelowa), sytuacje kryzysowe i traumatyczne (zespół stresu pourazowego), niepowodzenia edukacyjne, zaniedbania środowiskowe, nieodpowiednie warunki do rozwoju dziecka, trudności adaptacyjne związane z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego (w tym z wcześniejszym kształceniem za granicą), autyzm.

Wypożyczalnia 178131

Książka dostępna również w wersji elektronicznej na platformie IBUK Libra – zapraszamy do Wypożyczalni po kod dostępu.

6. *Specjalne potrzeby edukacyjne : wskazówki dla nauczycieli / Jenny Thompson ; przekł. Jolanta Bartosik. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, cop. 2013. – IX, [1], 113, [5] s. – Bibliogr.*

Rozpoznawanie specjalnych potrzeb edukacyjnych. ADHD, trudności w rozwoju społeczno-emocjonalnym, zaburzenia zachowania, dysleksja, dyspraksja, zaburzenia ze spektrum autyzmu, niepełnosprawność słuchowa, niepełnosprawność wzrokowa. Praktyczne wskazówki do pracy dla nauczycieli.

Wypożyczalnia 175878

Książka dostępna również w wersji elektronicznej na platformie IBUK Libra – zapraszamy do Wypożyczalni po kod dostępu.

ARTYKUŁY I ROZDZIAŁY Z KSIĄŻEK

1. *Asystent nauczyciela w klasie / Katarzyna Orkisz // W: Zaburzenia psychiczne i rozwojowe u dzieci a szkolna rzeczywistość / redakcja naukowa Marta Jerzak. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN SA, 2016. – S. 463-476*
Rozwiązania i przepisy prawne, miejsce asystenta w klasie, sposób postępowania asystenta z dzieckiem przejawiającym różnego rodzaju deficyty, skuteczne metody i techniki pracy z dziećmi.
Informatorium. Czytelnia 159.922
2. *Diagnoza i opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej pomocą w edukacji uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych / Monika Gołubiew-Konieczna // W: Diagnoza i metody wspomagania rozwoju / pod redakcją Beaty Antoszewskiej i Marty Wójcik. – Olsztyn: Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, cop. 2015. – S. 55-70*

- *Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych.*
 - *Zadania szkoły z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.*
 - *Zadania poradni z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.*
 - *Diagnoza jako forma rozpoznawanie edukacyjnych potrzeb uczniów.*
 - *Diagnoza funkcjonalna jako wspólne zadanie szkoły i poradni.*
 - *Diagnosta i jego kompetencje.*
 - *Opinia postdiagnostyczna jako efekt przeprowadzonej diagnozy.*
- Wypożyczalnia 176740*
3. *Diagnoza i wspomaganie dzieci z zaburzeniami percepcji wzrokowej / Joanna Miecznik-Warda // W: Diagnostowanie i terapia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi / pod redakcją Ewy Smak, Agnieszki Włoch, Mariusza Garbca. – Opole : Uniwersytet Opolski, 2015. – S. 175-185*
Informatorium. Czytelnia 371.212
 4. *Diagnostowanie i wspomaganie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych : regulacje prawne a rzeczywistość szkolna / Edward Szkoda // W: Diagnostowanie i terapia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi / pod redakcją Ewy Smak, Agnieszki Włoch, Mariusza Garbca. – Opole : Uniwersytet Opolski, 2015. – S. 137-148*
Informatorium. Czytelnia 371.212
 5. *Dostosowanie przestrzeni szkoły ogólnodostępnej do potrzeb i możliwości ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE) / Joanna Skibska // W: Racjonalność oraz uwarunkowania procesów terapeutycznych osób niepełnosprawnych / pod red. nauk. Anny Klinik. – Kraków : Impuls ; Katowice : Uniwersytet Śląski, 2013. – S. 89-98*
Wypożyczalnia 175555
 6. *Dzieci z niepełnosprawnością ruchową w przedszkolu i szkole w świetle obowiązujących przepisów prawa oświatowego / Monika Gołubiew-Konieczna // W: Niepełnosprawność ruchowa w ujęciu biopsychospołecznym : wyzwania diagnozy, rehabilitacji i terapii / redakcja naukowa Mariola Bidzan, Łucja Bieleninik, Aleksandra Szulman-Wardal. – Gdańsk : Harmonia Universalis, 2015. – S. 439-457*
Wypożyczalnia 176897
 7. *Dziecko jākające (się) w szkole : kilka refleksji nad sposobem jego funkcjonowania w warunkach szkolnych / Tomasz Galewski // W: Funkcjonowanie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych w wybranych środowiskach i sposoby jego wspierania : praca zbiorowa / pod red. nauk. Anny Prusik i Łucji Kabzińskiej. – Olsztyn : Wyższa Szkoła Informatyki i Ekonomii TWP, 2015. – S. 119-129*
Wypożyczalnia 178259
 8. *Dziecko rodziny migracyjnej w środowisku szkolnym / Tadeusz Pawlus // W: Funkcjonowanie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych w wybranych środowiskach i sposoby jego wspierania : praca zbiorowa / pod red. nauk. Anny Prusik i Łucji Kabzińskiej. – Olsztyn : Wyższa Szkoła Informatyki i Ekonomii TWP, 2015. – S. 243-262*
Prawa dziecka w świetle wybranych aktów normatywnych – Konwencja o Prawach Dziecka, Konstytucja RP, prawo rodzinne. Sytuacja szkolna dzieci z rodzin migracyjnych.
Wypożyczalnia 178259
 9. *Dziecko/uczeń z niepełnosprawnością sprzężoną : szczególne potrzeby edukacyjne / Marzenna Zaorska // W: Edukacja i rehabilitacja dzieci z niepełnosprawnością / pod redakcją Marty Wójcik i Beaty Antoszewskiej. – Olsztyn : Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, cop. 2015. – S. 57-85*
 - *Czym są niepełnosprawności poważne, złożone, sprzężone? – ujęcie definicyjno-interpretacyjne.*
 - *Jakie są/mogą być konsekwencje funkcjonalne niepełnosprawności złożonej, sprzężonej?*
 - *Poznanie otaczającej rzeczywistości.*

- *Orientacja i poruszanie się w przestrzeni.*
 - *Komunikacja z otoczeniem.*
 - *Realizacja czynności samoobsługowych i czynności związanych z życiem codziennym, odpoczynek, rekreacja, rozwijanie zainteresowań.*
 - *Jakie są najczęstsze przyczyny niepełnosprawności sprzężonej?*
 - *Dziecko z niepełnosprawnością sprzężoną w systemie edukacji integracyjnej i włączającej – możliwości i ograniczenia; edukacja ucznia głuchoniewidomego.*
- Wypożyczalnia 177081*
10. *Edukacja włączająca : wybrane dylematy / Anna Zamkowska // W: Racjonalność oraz uwarunkowania procesów terapeutycznych osób niepełnosprawnych / pod red. nauk. Anny Klinik. – Kraków : Impuls ; Katowice : Uniwersytet Śląski, 2013. – S. 69-77*
Wypożyczalnia 175555
 11. *Funkcjonowanie uczniów z domów dziecka w środowisku szkolnym / Jarosława Lach // W: Codziennosc szkoły : uczeń / pod red. Ewy Bochno, Inetty Nowosad, Mirosława J. Szymańskiego. - Kraków : Impuls, 2014. – S. 271-281*
Trudności w nauce szkolnej i zachowaniu jako skutki rodzinnych zaniedbań i problemów wychowanków domów dziecka.
Wypożyczalnia 175902
 12. *Inny w szkole : odmowa chodzenia do szkoły : problem nierozpoznany / Anna Steinhagen // W: Miejsce innego we współczesnych naukach o wychowaniu. [T. 6], Inny w przestrzeni społecznej / pod red. Beaty Jachimczak, Katarzyny Pawelczak, Anety Wojciechowskiej. – Poznań : Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, 2014. – S. 101-115*
Dotyczy uczniów z zaburzeniami emocjonalnymi i psychicznymi.
Wypożyczalnia 176764
 13. *Jak kształcić ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w szkole ogólnodostępnej? : wskazówki do pracy dla nauczycieli / Marta Wójcik, Katarzyna Ćwirynkało // W: Edukacja i rehabilitacja dzieci z niepełnosprawnością / pod redakcją Marty Wójcik i Beaty Antoszewskiej. – Olsztyn : Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, cop. 2015. – S. 123-134*
- Efektywność kształcenia włączającego uczniów z niepełnosprawnością intelektualną.
- Specyfika pracy z uczniem z lekką niepełnosprawnością intelektualną.
Wypożyczalnia 177081
 14. *Kreatywna edukacja uczniów z zaburzeniami, dysfunkcjami rozwojowymi oraz ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi w nauczaniu globalnym / Arleta Magdalena Rogozińska // W: Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. T. 2 / pod red. nauk. Anny Guzy oraz Bernadety Niesporek-Szamburskiej. – Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, cop. 2013. – S. 121-133*
Edukacja kreatywna dzieci z ADHD, z mutyzmem selektywnym, zespołem Aspergera, autyzmem, FASD, zespołem Downa i innymi zaburzeniami.
Wypożyczalnia 177127
 15. *Metody waloryzacyjne w pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych w wieku przedszkolnym / Joanna Wrona // W: Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. T. 1 / pod red. nauk. Anny Guzy i Danuty Krzyżyk. – Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, cop. 2012. – S. 24-28*
Metody impresyjne, ekspresyjne, rozwijanie ekspresji plastycznej, wychowanie muzyczne, zabawy w teatr, wychowanie przez sztukę.
Wypożyczalnia 173037

16. Model działań wychowawczych w zakresie relacji rówieśniczych wobec uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w edukacji wczesnoszkolnej / Ewa Skrzetuska // W: Pedagogika wczesnoszkolna. T. 2, Uczeń i nauczyciel w zmieniającej się przestrzeni społecznej / red. nauk. Marzenna Magda-Adamowicz, Iwona Kopaczyńska, Mirosława Nyczaj-Drag. – Toruń : Adam Marszałek, 2014. – S. 173-190
Wypożyczalnia 175894
17. Motywacja osiągnięć uczniów z inteligencją niższą niż przeciętna : od teorii po praktykę / Anna Jankowska // W: Edukacja i rehabilitacja dzieci z niepełnosprawnością / pod redakcją Marty Wójcik i Beaty Antoszewskiej. – Olsztyn : Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, cop. 2015. – S. 87-109
- *Czym jest inteligencja niższa niż przeciętna?*
- *Charakterystyczne trudności w nauce obserwowane u uczniów z inteligencją niższą niż przeciętna.*
- *Wzbudzanie motywacji do osiągnięć a postawa i przekonania ucznia.*
- *Wzbudzanie motywacji a postawa nauczyciela, rodziców.*
- *Wzmacnianie motywacji, budowanie relacji z nauczycielem.*
Wypożyczalnia 177081
18. O matematycznie uzdolnionych dzieciach : wyniki badań, interpretacje oraz wnioski dla praktyki pedagogicznej / Edyta Gruszczyk-Kolczyńska // W: Organizacja i realizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach, szkołach i placówkach / redakcja Małgorzata Szelaż, Bronisława Ogonowski. – Opole : Wydawnictwo Nowik, 2015. – S. 36-56
- *Niedostatek wiedzy o uzdolnieniach matematycznych dzieciach.*
- *Model uzdolnień matematycznych Krutieckiego a cechy umysłów uzdolnionych matematycznie dzieci.*
- *Badanie uzdolnień matematycznych starszych przedszkolaków i małych uczniów.*
- *Dzieci, które widzą i potrafią znacząco mniej od rówieśników.*
- *Dzieci matematycznie uzdolnione i wybitnie uzdolnione.*
- *Dzieci wybitnie uzdolnione matematycznie.*
- *Dlaczego już po kilku miesiącach nauki w klasie I znacząco mniej dzieci manifestuje swoje uzdolnienia matematyczne?*
- *O tym, że układ treści kształcenia nie sprzyja uzdolnionym matematycznie uczniom.*
- *Co nauczyciele sądzą o uzdolnionych matematycznie dzieciach?*
- *Przyczyny niedoceny możliwości intelektualnych uzdolnionych matematycznie dzieci.*
- *Jak zapewnić uzdolnionym dzieciom właściwą opiekę i wsparcie?*
Wypożyczalnia 178255
19. Pedagogika specjalna : od tradycji do współczesności / Iwona Chrzanowska. – Kraków : "Impuls", 2015. – S. 54-62 : Współpraca specjalistów i instytucji a specjalne potrzeby edukacyjne uczniów
Elementy procesu współpracy, przepisy prawa, szkolna praktyka, opinie nauczycieli i dyrektorów szkół. Informatorium. Czytelnia 376
20. Pedagogika specjalna : od tradycji do współczesności / Iwona Chrzanowska. – Kraków : "Impuls", 2015. – S. 500-532 : Uczeń zdolny – uczeń ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi
Informatorium. Czytelnia 376
21. Pedagogika specjalna : od tradycji do współczesności / Iwona Chrzanowska. – Kraków : "Impuls", 2015. – S. 532-591 : Osoba z niepełnosprawnością w różnych formach edukacji : między segregacją a włączaniem
Czy kryzys szkoły specjalnej? Kształcenie integracyjne – niespełnione nadzieje. Kształcenie włączające – szansa czy zagrożenie? Z badań nad efektami kształcenia ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych w trzech typach szkół: specjalnej, integracyjnej i ogólnodostępnej. Zwolnienie ze sprawdzianu, egzaminu zewnętrznego a niepełnosprawność.
Informatorium. Czytelnia 376

22. "Podwójnie wyjątkowi" : diagnoza i wspomaganie uczniów uzdolnionych z utrudnieniami w rozwoju / Marek Wasilewski // W: Diagnostowanie i terapia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi / pod redakcją Ewy Smak, Agnieszki Włoch, Mariusza Garbca. – Opole : Uniwersytet Opolski, 2015. – S. 265-282
Pojęcie ucznia zdolnego, diagnozowanie uzdolnień u uczniów z utrudnieniami w rozwoju, ważniejsze grupy uczniów "podwójnie wyjątkowych", wspomaganie uczniów zdolnych z utrudnieniami w rozwoju, perspektywy zmian w kształceniu uczniów "podwójnie wyjątkowych".
Informatorium. Czytelnia 371.212
23. Poradnictwo psychologiczne w trudnościach szkolnych / Grażyna Fabiszewska // W: Poradnictwo psychologiczne / redakcja naukowa Czesław Czabała, Sylwia Kluczyńska. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN SA, 2015. – S. 258-290
 - *Charakterystyka trudności szkolnych – niepowodzenia szkolne, trudności w uczeniu się, specjalne potrzeby edukacyjne, przyczyny trudności i konsekwencje niepowodzeń szkolnych.*
 - *Poradnictwo – rozpoznawanie trudności w szkole, w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, poradnictwo dla dzieci, dla rodziców, wychowawców i nauczycieli.*
Informatorium. Czytelnia 159.922
24. Potrzeba rozwijania wybranych kompetencji uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się / Anna Witek, Izabella Maria Łukasik // W: Transgresje w edukacji. T. 1 / pod red. nauk. Wiktora Żłobickiego. – Kraków : "Impuls", 2014. – S. 231-241
O zależności między doświadczaniem niepowodzeń szkolnych przez dzieci z dysleksją a zaburzeniami ich rozwoju emocjonalnego i społecznego. Konieczność rozwijania kluczowych umiejętności życiowych na przykładzie pracy korekcyjno-kompensacyjnej z uczennicą IV klasy szkoły podstawowej, o zdiagnozowanym ryzyku dysleksji.
Informatorium. Czytelnia 37.015.4
25. Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych w opinii nauczycieli / Marta Kubarek // W: Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. T. 1 / pod red. nauk. Anny Guzy i Danuty Krzyżyk. – Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, cop. 2012. – S. 17-23
Artykuł zawiera opis badań dotyczących pracy nauczycieli z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, które przeprowadzono w szkołach podstawowych i gimnazjach w woj. śląskim.
Wypożyczalnia 173037
26. Praca z uczniem z rodziny dysfunkcyjnej : zarys problemu / Dominika Kot // W: Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. T. 1 / pod red. nauk. Anny Guzy i Danuty Krzyżyk. – Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, cop. 2012. – S. 52-60
Podstawowe funkcje rodziny, rodzina dysfunkcyjna, wzory zachowania dzieci z rodzin dysfunkcyjnych (bohater, wspomagacz, aniołek, maskotka, kozioł ofiarny), kontakty szkoły z rodzicami, praca i postawa nauczyciela, pomoc dzieciom.
Wypożyczalnia 173037
27. Prawo a rzeczywistość kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi / Danuta Jankowska, Lucyna Legierska // W: Racjonalność oraz uwarunkowania procesów terapeutycznych osób niepełnosprawnych / pod red. nauk. Anny Klinik. – Kraków : Impuls ; Katowice : Uniwersytet Śląski, 2013. – S. 79-88
Zmiany w przepisach prawa i przygotowanie pedagogów pracujących z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Opis badań, którymi objęto 120 nauczycieli pracujących z uczniami ze SPE.
Wypożyczalnia 175555
28. Specjalne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży : zarys problematyki / Danuta Krzyżyk // W: Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. T. 1 / pod red. nauk. Anny Guzy i Danuty Krzyżyk. – Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, cop. 2012. – S. 7-16
Wyjaśnienie terminu specjalne potrzeby edukacyjne. Kryteria diagnostyczne dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – kryterium organiczne, psychiczne (psychologiczne).
Wypożyczalnia 173037

29. Sposoby diagnozowania i pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych / Beata Cytowska // W: *Uczenie się dzieci : myślenie i działanie* / redakcja Joanna Malinowska, Teresa Neckar-Ilnicka. – Kraków : Wydawnictwo Epideixis, 2015. – S. 91-117
Autorka przedstawia sugestie dotyczące pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Określa znaczenie i zakres pojęcia specjalnych potrzeb edukacyjnych, a następnie wskazuje możliwości diagnozy SPE, ze szczególnym zwróceniem uwagi na bardziej wyspecjalizowane metody, które są dostępne także nauczycielom.
W dalszej części tekstu ukazuje metody i formy pracy z uczniem ze SPE. Koncentruje swoją uwagę na ukazaniu podejścia do dzieci, u których SPE wynikają z niepełnosprawności.
Całość rozważań uwzględnia obowiązujące polskie prawo oświatowe.
Wypożyczalnia 178451
30. Ubogie dzieci w przestrzeni szkoły : wybrane wyzwania współczesnej szkoły / Maria Szymańska // W: *Codziennosc szkoły : uczeń* / pod red. Ewy Bochno, Inetty Nowosad, Mirosława J. Szymańskiego. – Kraków : Impuls, 2014. – S. 283-296
Rola szkoły w pogłębianiu i utrwalaniu różnic społecznych (selekcja społeczna, stratyfikacja, segregacja społeczna, nierówności edukacyjne).
Wypożyczalnia 175902
31. Uczeń niedostosowany społecznie lub zagrożony niedostosowaniem społecznym : model pracy i sposoby wsparcia / Joanna Szkatuła // W: *Funkcjonowanie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych w wybranych środowiskach i sposoby jego wspierania : praca zbiorowa* / pod red. nauk. Anny Prusik i Łucji Kabzińskiej. – Olsztyn : Wyższa Szkoła Informatyki i Ekonomii TWP, 2015. – S. 67-83
- Proces nieprzystosowania dzieci oraz społeczne uwarunkowania zachowań dewiacyjnych nieletnich ze szczególnym uwzględnieniem czynników związanych ze środowiskiem rodzinnym – na podstawie analizy literatury przedmiotu oraz wyników badań własnych przeprowadzonych w instytucjach i placówkach oświatowych na terenie północno-wschodniej Polski.
- Model pracy z uczniem niedostosowanym społecznie lub zagrożonym niedostosowaniem społecznym.
- Procedury postępowania nauczycieli, wychowawców i specjalistów na poziomie diagnostycznym, programowym i praktycznym.
Wypożyczalnia 178259
32. Uczeń nieprzystosowany społecznie i jego funkcjonowanie w szkole w myśl edukacji inkluzyjnej / Katarzyna Marciniak_Paprocka // W: *Codziennosc szkoły : uczeń* / pod red. Ewy Bochno, Inetty Nowosad, Mirosława J. Szymańskiego. – Kraków : Impuls, 2014. – S. 237-246
Wypożyczalnia 175902
33. Uczeń słabosłyszący jako uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych we współczesnej szkole w Polsce / Anna Brzostek // W: *Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. T. 2* / pod red. nauk. Anny Guzy oraz Bernadety Niesporek-Szamburskiej. – Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, cop. 2013. – S. 9-15
Charakterystyka ucznia z dysfunkcją słuchu. Zasady pracy wspomagające proces edukacyjny u uczniów z dysfunkcją słuchu – narzędzia diagnostyczne w pracy z uczniami niesłyszącymi lub słabosłyszącymi, pomoce techniczne i środki dydaktyczne.
Wypożyczalnia 177127
34. Uczeń z chorobą przewlekłą w szkole ogólnodostępnej : implikacje dla współczesnej praktyki edukacyjnej / Mariusz Garbiec // W: *Współczesne trendy edukacji* / pod redakcją Ewy Smak, Katarzyny Wereszczyńskiej, Anny Malec ; Uniwersytet Opolski. – Opole : Uniwersytet Opolski, 2015. – S. 151-158
Zalecenia praktyczne dla nauczycieli realizujących proces dydaktyczno-wychowawczy w klasach szkolnych, w których uczą się dzieci z chorobami przewlekłymi.
Informatorium. Czytelnia 37

35. Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole : perspektywa wielowymiarowa / Teresa Lewandowska-Kidoń // W: Komunikowanie się w środowisku szkolnym i pozaszkolnym : nowe trendy i obszary / redakcja naukowa Marzena Okrasa, Wojciech J. Maliszewski, Marian Fiedor. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek ; Lublin : Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, 2015. – S. 222-238
 - *Zaburzenia przystosowawcze uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (mniejsze poczucie własnej wartości, niższa pozycja socjometryczna w klasie, zachowania agresywne) jako źródło konfliktu między różnymi grupami społecznymi: nauczycielami, rodzicami oraz uczniami nieprzejawiającymi trudności.*
 - *Niesatysfakcjonujące relacje uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z innymi uczniami w klasie, jako przyczyna pojawienia się i nawarstwiania zaburzeń przystosowawczych.*
Artykuł przedstawia to zjawisko w oparciu o przegląd literatury i badań na ten temat.
Informatorium. Czytelnia 316
36. Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych w małej szkole / Janusz Kirenko // W: Mała szkoła w przestrzeni edukacyjnej / pod red. nauk. Ryszarda Pęczkowskiego. – Rzeszów : Uniwersytet Rzeszowski, 2015. – 78-88
Informatorium. Czytelnia 37.014(438)
37. Udział rodziców we wspieraniu dzieci ze specjalnymi potrzebami w procesie edukacji : nowe możliwości i szanse / Zofia Palak // W: Pedagogika opiekuńcza : wobec problemów rodziny i możliwości jej wspierania / red. Sylwia Badora, Paweł Maciaszczyk, Monika Piątek. – Tarnobrzeg : Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. prof. Stanisława Tarnowskiego, 2014. – S. 99-112
Wytyczne MEN, pomoc psychologiczno-pedagogiczna. Zadania zespołu nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem.
Informatorium. Czytelnia 37.018.1
38. Wykluczenie na żądanie, czyli wątpliwości wokół nauczania indywidualnego / Maciej Pabisek // W: Edukacja polonistyczna wobec innego / red. Anna Janus-Sitarz. – Kraków : Universitas, cop. 2014. – S. 205-218
Wykluczenie. Indywidualne nauczanie. Niesocjalizujące nauczanie. Zagrożenia i wady indywidualnego nauczania. W praktyce – przykłady. Nauczanie mniej indywidualne.
Wypożyczalnia 175540
39. Zadania dyrektora szkoły w zakresie opieki nad uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi / Eugenia Karcz-Taranowicz // W: Diagnozowanie i terapia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi / pod redakcją Ewy Smak, Agnieszki Włoch, Mariusza Garbca. – Opole : Uniwersytet Opolski, 2015. – S. 129-136
Informatorium. Czytelnia 371.212
40. Zastosowanie biblioterapii w pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych / Katarzyna Janczulewicz, Katarzyna Wieczorek // W: Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. T. 2 / pod red. nauk. Anny Guzy oraz Bernadety Niesporek-Szamburskiej. – Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, cop. 2013. – S. 172-182
Wypożyczalnia 177127
41. Zespół Aspergera : bariera czy trampolina na drodze do sukcesu? : wybrane aspekty / Elżbieta Mudrak // W: Funkcjonowanie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych w wybranych środowiskach i sposoby jego wspierania : praca zbiorowa / pod red. nauk. Anny Prusik i Łucji Kabzińskiej. – Olsztyn : Wyższa Szkoła Informatyki i Ekonomii TWP, 2015. – S. 145-156
Obraz kliniczny zespołu Aspergera w kontekście szans i barier. Jednostki z ZA w meandrach polskiego systemu edukacji.
Wypożyczalnia 178259

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

1. Edukacja włączająca, czyli inkluzja w edukacji / Małgorzata Łoskot // Głos Pedagogiczny. – 2015, październik, s. 4-7
Podstawowe założenia edukacji włączającej. Edukacja włączająca a edukacja integracyjna. Oczekiwania wobec szkoły włączającej. Miejsce edukacji włączającej w polskim systemie oświaty.
2. Jaki podręcznik dla ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi? : kilka uwag na marginesie dyskusji medialnej o nowym, darmowym i powszechnym podręczniku / Zenon Gajdzica // Wychowanie na co Dzień. – 2015, nr 1, s. 3-7
3. Metody pracy z dzieckiem przewlekle chorym. Cz. 2 / Wioletta Tuszyńska-Bogucka, Jacek Bogucki.// Remedium. – 2016, nr 7/8, s. 27-29
Specjalne metody edukacyjne. Praca terapeutyczna. Praca edukacyjna. Szkoła miejscem szczególnego znaczenia.
4. Nowe media wśród dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych / Karolina Van Laere, Kinga Sochocka // Remedium. – 2015, nr 12, dod. Remedium na Uzależnienia Behawioralne, s. 1-2
Dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych i nowe media. Cyberprzemoc wśród dzieci. Wskazówki dla nauczyciela do realizacji zajęć profilaktycznych z dziećmi niepełnosprawnymi intelektualnie i z zaburzeniami zachowania.
5. "Óczeń" z dysleksją / Małgorzata Łoskot // Polonistyka. – 2015, nr 1, s. 16-18
Jak przygotować się do pracy z uczniem, u którego stwierdzono dysleksję? Wiedza na temat ucznia, organizacja przestrzeni klasowej, organizacja zajęć lekcyjnych, dostosowanie wymagań edukacyjnych.
6. Partnerstwo edukacyjne w świadczeniu pomocy uczniom o specjalnych potrzebach / Dominika Przybyszewska // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 2015, nr 6, s. 42-49
Idea, założenia i organizacja partnerstwa edukacyjnego. Omówienie wyników badań, których celem było określenie sposobu, stopnia i zakresu współpracy szkoły z rodzicami, specjalistami i innymi podmiotami w realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
7. Prawidłowa diagnoza ucznia / Małgorzata Łoskot // Głos Pedagogiczny. – 2015, styczeń, s. 46-49
Diagnoza indywidualnych potrzeb oraz możliwości psychofizycznych i edukacyjnych ucznia. Diagnozowanie – proces długotrwały, wymagający czasu i rzetelności. Szkolna diagnoza wstępna. Pogłębiona diagnoza psychopedagogiczna.
8. Przekonania nauczycieli na temat edukacji włączającej uczniów ze specjalnymi potrzebami : raport z badań / Katarzyna Ćwirynkało, Agnieszka Żyta // Szkoła Specjalna. – 2015, nr 4, s. 245-259
9. Rozwój koncepcji pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi / Ewa Skrzetuska // Nowa Szkoła. – 2014, nr 6, s. 12-21
Zarys dziejów pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom w Polsce od 1918 r. do współczesności.
10. Specyficzne i specjalne potrzeby edukacyjne / Anna I. Brzezińska, Sławomir Jabłoński, Beata Ziółkowska // Edukacja. – 2014, nr 2, s. 37-52
Specyficzne potrzeby edukacyjne związane są z konkretnym momentem w niepowtarzalnej ścieżce rozwoju człowieka. Specjalne potrzeby edukacyjne wynikają z odmienności dziecka, spowodowanej różnorodnymi deficytami lub nadmiarami ujawniającymi się w różnych etapach rozwoju. Ustalenia definicyjne obu typów potrzeb. Formy wspierania rozwoju uczniów.

11. Trudności w funkcjonowaniu uwagi : szersza perspektywa / Justyna Ciepłińska // *Remedium*. – 2016, nr 5, s. 12-14
Specyfika funkcjonowania uwagi. Rodzaje nieprawidłowości w działaniu uwagi. Podłoże trudności w funkcjonowaniu uwagi. Wskazówki praktyczne dla rodziców i nauczycieli.
12. Trudny wybór rodzica : czy edukacja włączająca to zawsze dobry pomysł? / Monika Pouch // *Głos Pedagogiczny*. – 2016, wrzesień, s. 54-55
13. Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną : jak osiągnąć sukces edukacyjny? / Barbara Marcinkowska // *Głos Pedagogiczny*. – 2016, maj, s. 6-9
Trzy poziomy efektywnej edukacji uczniów z niepełnosprawnością intelektualną (niezależnie od typu szkoły, w jakiej realizowane są zajęcia): etap diagnostyczny, planistyczny i realizacyjny. Wskazówki dla nauczycieli.
14. Uczeń z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w szkole masowej : rola grupy rówieśniczej, nauczycieli i rodziców / Beata Rola // *Głos Pedagogiczny*. – 2016, październik, s. 50-51
15. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi : integracja edukacyjna procesem złożonym i trudnym / Joanna Głodkowska // *Szkoła Specjalna*. – 2013, nr 1, s. 5-16
Edukacja integracyjna/włączająca – idea, zasady i szkolne korelacje.
16. Zrozumieć, czego uczniowie nie rozumieją : o dysleksji rozwojowej / Paulina Iłska // *Remedium*. – 2016, nr 7/8, s. 32-33
Artykuł zawiera wypowiedzi Anny Jędrych, polonistki z łódzkiego gimnazjum, członkini Polskiego Towarzystwa Dysleksji. Praktyczne wskazówki do pracy z uczniami dyslektycznymi na lekcjach z różnych przedmiotów.

Olsztyn, dnia 2 grudnia 2016 r.

Opracowanie: Bernadeta Golus.